

EduBox sa už obliekol do farebného šatu

V minulom čísle Spravodaja sme vás informovali o projekte vzdelávacieho centra – EduBox v Lozorne. Projekt vznikol vďaka podpore Nadácie SLS, Catalyst Foundation, Farského úradu v spolupráci s Obecným úradom v Lozorne a Bilingválnym gymnáziom C. S. Lewisa. Priestor poskytlo Združenie urbárskych lesov a pasienkov v Lozorne - pozemkové spoločenstvo. Dušou a hlavou projektu je Ľuboš Tvrdoň.

Kedže táto unibunka už stojí na svojom mieste – na Jelšovej ulici – bolo ju treba trocha skrášliť. A tak sa v jednu októbrovú sobotu stretli výtvarníci Julio Nagy, Filip a Zuzka Šickoví a Liana Rosinová, ďalej mamičky z Jelšovej ulice a ich deti, študenti Bilingválneho gymnázia C. S. Lewisa, študenti z Mexika, Japonska, Brazílie a USA, žiaci ZŠ Lozorno, celá rodina Tvrdoňovcov,

vedúci centra Kristián Berecz a Soňa Koreňová a iní dobrovoľníci. Výtvarníci porozdávali deťom a študentom špeciálne fixky a farby, dali inštrukcie a spolu s nimi sa nezáživná šedá „krabica“ zmenila na veselý a farebný priestor, kde bude radosť chodiť a učiť sa. Zároveň kým jedna skupina malovala a skrášľovala EduBox, ďalší čistili a skrášľovali jeho okolie. A poviem vám, bol to hotový „archeologický výskum“... za plný kontajner.

Centrum bude viesť Mgr. Kristián Berecz. Kristián bude zodpovedný za chod centra, manažment dobrovoľníkov, komunikáciu so školou, žiakmi a rodičmi. Pre Spravodaj sa vyjadril nasledovne: „EduBox je komunitný priestor pre všetky deti z Lozorna. Je jedinečný tým, že do veľkej miery sú do jeho smerovania zapájané samotné deti, mladí ľudia a ich rodičia.“

EduBox bude fungovať na princípe dobrovoľnosti, pomoci jeden druhému, neustáleho napredovania a zlepšovania svojich schopností a vedomostí. Spociatku otvorí svoje brány dva razy v týždni v poobedných hodinách. Samostatný priestor pre doučovanie i na hranie dostanú deti, ktoré navštievujú prvý stupeň základnej školy, následne nastúpia starší žiaci. Vypomáhať s úlohami budú dobrovoľníci z bratislavského bilingválneho gymnázia C. S. Lewisa. Informovať sa môžu prísť aj rodičia alebo širšie okolie počas konzultačných hodín, ktoré budú nasledovať po aktivitách s deťmi. Blížsie informácie poskytneme už čoskoro..“

Barbora Hurajová,
Foto: Julio Nagy

Dôležité čísla

Starosta	+421 905 530 623
Obecný úrad	+421 (2) 6920 4311
Obecná polícia	+421 918 411 583
Hlásenie požiaru	+421 (2) 659 68 804
Ohlasovňa požiarov je na Požiarnej zbrojnici a v dňoch pracovného voľna a v noci sa požiar hlási spusťtením sirény.	+421 948 610 167 +421 915 507 684
Lozorno, s. r. o.	+421 948 522 506
poruchy vody, kanalizácie a iné	+421 (2) 6920 4320

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Ôsme zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Lozorone - 28.9.2017

Prítomných: 7 poslancov

Ospravedlnení: A. Jánošová, Mgr. D. Rušinová

- OZ v Lozorone **odročuje** schválenie návrhu ZoD medzi VHS a.s. BA (víťaz verejného obstarávania) a obcou Lozorno týkajúceho sa výstavby IS (voda, kanál) v lokalite B3 a B5 podľa ÚPN obce, v celkovej cene 207 000 EUR vrátane DPH, za účelom doplnenia podmienok do zmluvy na strane objednávateľa.

- OZ v Lozorone **schvaľuje** zmenu rozpočtu v zmysle zák. č. 583/2004 §14, odst.2 pís. a, presunutie nákladov na výstavbu „Rozšírenie ZŠ o jednu triedu“ z bežných výdavkov do kapitálových výdavkov. Objem finančných prostriedkov obecného rozpočtu sa nemení.

- OZ v Lozorone **schvaľuje** čerpanie rezervného fondu vo výške 69 000,- EUR na kapitálové výdavky (rozšírenie ZŠ o jednu triedu) podľa zákona č. 583/2004. Návrh uznesenia hlasovaním **neprešiel**.

- OZ v Lozorone **odročuje** schválenie zmluvy O poskytovaní služieb v oblasti starostlivosti o obecný cintorín medzi obcou Lozorno a fa. POHREBNÍCTVO ECKER s.r.o. Malacky za účelom podrobnejšieho vyšpecifikovania služieb pri správe areálu cintorína.

- OZ v Lozorone **schvaľuje** návrh VZN č. 2/2017 O určenie výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umelcnej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Lozorno.

- OZ v Lozorone schvaľuje IV. zmenu rozpočtu obce na r. 2017 v zmysle §14 ods. 2, pís. a, c zák. č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- OZ v Lozorone **schvaľuje** prevod príľahlého pozemku, ktorý svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so záhradou kupujúcich- parc.

č. 672/61- diel č. 6 o výmere 242 m² a parc. č. 672/1- diel č. 5 o výmere 10 m² v cene 10 EUR/m².

- OZ v Lozorone berie na vedomie monitorovaciu správu programového rozpočtu k 30.6.2017.

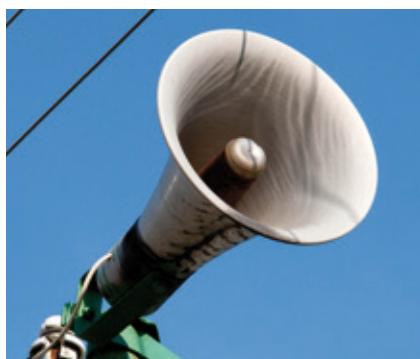
Rôzne

- Správa o kontrole čerpania výdavkov k 31.8.2017.

- p. Ševerová – informovala o výsledku kontroly plnenia príjmovej časti a čerpania výdavkovej časti rozpočtu k 31.8.2017 - príjmy boli zreálnené a postupne sa napĺňajú, vo výdavkovej časti boli schválené III. zmeny rozpočtu – vzhladom na súčasný výsledok hospodárenia odporúča byť obozretnejší pri ďalšom čerpaní výdavkov.

- p. Ševerová podala informáciu k výdavkom nad 200,- EUR

v tis. Eur	Rozpočet na r. 2017	I.zmena	II.zmena	III.zmena	IV.zmena	Rozpočet
Bežné príjmy	2171,83	+123,64	0	+8,46		2303,93
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0	+8,36		8,36
Finančné operácie príjmové	0,00	0,00	0	+27,90		27,90
Príjmy spolu	2171,83	+123,64	0	+44,72		2340,19
Bežné výdavky	1893,56	+141,20	+16,90	+88,05	-57,60	2082,11
Kapitálové výdavky	84,00	+11,82	+4,00	+5,30	+69,00	174,12
Finančné operácie výdavkové	37,50	0,00	0,00	+27,90		65,40
Výdavky spolu	2015,06	+153,02	+20,90	+121,25		2321,63
Výsledok rozpočtu	156,77	127,39	106,49			18,56

OZNAMY

Zubná ambulancia bude otvorená až v decembri

Kvôli prerábke zdravotného strediska bude MUDr. Kanasová ordinovať v zubnej ambulancii až v decembri 2017. Zastupuje ju MUDr. Veselá:

Zohor:

Pondelok 10:00 – 12:00 hod.
Streda, štvrtok, piatok 8:00 – 10:00 hod.

Plavecký Mikuláš:

Utorok: 8:00 – 10:00 hod.

Obecné kompostovisko od novembra zatvorené

Oznamujeme občanom, že z dôvodu vegetačného pokoja a nepriaznivého počasia bude od **1. novembra 2017** obecné kompostovisko až do odvodenia **zatvorené**. Predpokladaný dátum otvorenia bude **marec 2018**.

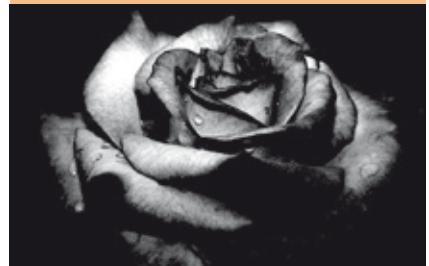
POZVÁNKA

na stretnutie obyvateľov obce LOZORNO so starostom obce, ktoré bude dňa 24.11.2017 o 18.00 hod. v Centre kultúry Lozorno, Zvončínska ul. 3.

PROGRAM stretnutia:

1. Zahájenie
2. Vyhodnotenie prieskumu a názorov občanov k rozvoju obce Lozorno
3. Informácie o stave tvorby nového ÚPN na r. 2017 – 2027 (10 rokov)
4. Informácia o pripravovanom projekte obecného vodojemu, vodovodu, kanalizácie...
5. Informácia o možnosti výstavby obecných nájomných bytov s podporou štátu. (ŠFRB)
6. Informácia o Športovom klube, športovej činnosti v Lozorne, športovci, o do-táciach podľa VZN č. 5/2012 a ako ďalej...
7. Rekonštrukcia obecných ciest v r.2018 – rozhodnutie občanov „LOSOVANÍM“, financovanie úverom z komerčnej banky... (Zvončínska, Karpatská, Nová, Pri majeri, Športové námestie, Námestie sv. Kataríny, Dlhá, Hlboká, Ružová, Veterná, Borovicová, Staničná...)
8. Informácia o podaných projektoch obce, na základe zverejnených výziev a možností
9. Bezpečnosť obce, informácia o stave ubytovaných a ubytovní, obecná polícia...
10. Príprava rozpočtu obce na r. 2018, priority, zámery...
11. Komunálny odpad, separovaný zber a čierne skládky
12. Informácia občanom o vykonaných prácach na obecnom majetku a v obci za uplynulé obdobie
13. Rôzne
 - „MAN truck centrum“, Výstavba nad priehradou, „Kasárne“...
 - Klzisko na ŠK, „Obecný bazén - kúpalisko“
14. Diskusia

Spoločenské okienko

Zomreli

Škorpíková Anna	84 rokov
Lányi Jozef	92 rokov
Mária Bukovská	83 rokov
Viera Putíková	64 rokov

Narodili sa

Marco Nový
Marek Valo
Norika Galbová

Svätomartinské spievanie

Bohužiaľ sa v našej obci upúšťa od starých tradícií, kedy bolo zvykom pri takmer každej spoločenskej akcii si zaspievať krásne ľudové pesničky, ktoré sa prenášali stáročia z pokolenia na pokolenie. Mužský spevácky zbor Enem tak, ktorý sa snaží byť pokračovateľom týchto tradícií sa rozhodol pri príležitosti mena svätého Martina, kedy sa krstia nové vína, usporiadat „Svatomartinské spivanie“. Nakoľko Martina je 11. novembra a sála je na tento termín obsadená, tak sme to

posunuli o týždeň neskôr na **18. novembra 2017 (sobota), o 18:00 hod. v telocvični na ihrisku**. Program tohto podujatia nebude robiť len zbor, ale budeme zainteresovať do programu všetci. Texty pesničiek budú premietané na tabuli a všetko obecenstvo bude môcť spievať za doprovodu zboru a výborného harmonikára. Na dobrú náladu budeme podávať víno a kto chce, si môže priniesť svoje pitie a aj niečo na zobnutie. Sediet sa bude okolo stolov. V prestávkach zaspieva zbor zo svojho

repertoáru krásne piesne. Ak si bude chcieť niekto zaspievať sólo, bude vítaný. Chceme, aby to malo jednoduchý ľudový priebeh. Celé podujatie bude moderovať naša osvedčená a skúsená moderátorka Adrika Jánošová.

Vstup je voľný. Tešíme sa na hojnú účasť, lebo čím je sála plnšia, tým je to zaujímavejšie. Účasť nám prislúbili aj z iných dedín.

Milan Havel, ENEM TAK

Vyhodnotenie „Prázdninovej knižnice 2017“

Do súťaže sa zapojilo 11 čitateľov, z toho 6 dospelých. Vypožičali si spolu **74 ks kníh**.

Súťaž bola rozdelená do troch kategórií:

Deti od 6 – 14 rokov:

I. miesto: Maroš Jurovatý s počtom 13 ks vypožičaných kníh.

Študenti od 15 – 18 rokov:

I. miesto: slečna Marcela Pirušová s počtom 20 ks vypožičaných kníh.

Dospelí od 18 rokov:

I. miesto: pani Renáta Pakanová s počtom 9 ks vypožičaných kníh.

Roman Kvanka, manager knižnice

Tak, ako do hniezda vracajúci sa vtáci,

doprevádzaní neustálym štebotom, tak sme sa aj my, 70-tinci po päťdesiatich piatich rokoch od vychodenia základnej školy v sobotu 9. septembra 2017 stretli. Ako to, že tá 70- tka už prišla?

I napriek tomu, že sa už 5 rokov pravidelne druhú septembrovú sobotu stretáme ako „dobrí“ spolužiaci (u Melónka), aj teraz sme všetci prejavili úprimnú radosť zo stretnutia. Každý sa chcel podeliť o svoje nové zážitky, ukázať fotografie vnúčikov a pochváliť sa ich úspechmi. Ale budem úprimná, neobišli sme ani zdravotné problémy, aj „čo bolí, kde bolí“...

Samozrejme, že najväčší priestor na spomienky sa spájal so školou. Nezabudnuteľní pre nás zostanú naši do teraz žijúci učitelia: paní učiteľka Iva Škopková rod. Výchová a pán učiteľ František Haffner. Na toto stretnutie sme ich nepozvali, prihliadnuc na ich

zdravotný stav. Ale touto formou by sme ich chceli pred celým Lozornom pozdraviť a pripomenúť, že len s vďakou a rešpektom sme ich spomínali. Kiež by im zdravíčko slúžilo.

Spoločne sme tiež vzdali úctu Najvyššiemu na svätej omši za dožitých 70 rokov života. Vdp. farár V. Sabo v modlitbách pamätal aj na spásu duší zomrelých spolužiakov, našich rodičov a krstných rodičov. Nejednému z nás sa začali slzičky kotúlať dolu lícami. A že sme mali dobrých rodičov i krstných rodičov, ktorí nás správne viedli, je výpovedné, kedže sme sa zúčastnili na sv. omši.

„Stretká“ v takomto veku majú už iný rozmer. Boli sme si rovní, úprimní, chápajúci jeden druhého. Tešiac sa, že príšla i spolužiačka z Hannoveru, z Děčína, spolužiak od Valaskej Belej, z Bratislavы, z Malaciek, ale hlavne „až z

Jablonového. Plní optimizmu a v dobrej pohode sme sa v podvedomí, ako štastní školáci smiali na veselých príhodách. Jednoducho povedané „viacej sme sa tešili z minulosti, ako z budúcnosti“. A čo si želáme v budúcnosti? „*Mať to šťastie vidieť radosť v očiach, do ktorých práve pozerať, úsmev na tvári toho, ktorého ste oslovili, precítit lásku, mať istotu, že vás má niekto rád*“... Sme tí, čo si ctili rodičov, vážili si učiteľov a mali vieru...

Vaši sedemdesiatnici
Foto: Zlatica Rybárová

*„Viem jedno hniezdo, rád ho mám.
Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou mám
a mozoľami otcov.
Môj dobrý Bože, zhliadni naň.
Stráž nám ho neustále.“
(úryvok z básne)*

Kam bude smerovať areál Športového klubu Lozorno?

Workshop na katedre architektúry venovaný športovému areálu v Lozorne

Pozývame vás na verejnú diskusiu na tému „Ako bude vyzeráť areál ŠK v

budúcnosti“. Stretnutie sa bude konáť **16.11.2017 o 18:00 hod. v budove ŠK Lozorno**.

Na stretnutí budú odprezentované výsledky prieskumu, ktorý zisťoval názory občanov na tému ako by mal vyzeráť areál ŠK v budúcnosti. Do prieskumu sa zapojilo

343 občanov. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí sa do prieskumu zapojili.

Zároveň na stretnutí vystúpia študenti Vysokej školy výtvarných umení (katedra architektúry). Na tejto škole sa v mesiaci september konal workshop na tému „Areál ŠK Lozorno“. Študenti pripravili ideové návrhy, ako by sa mohli areál a budova do budúcnosti zmeniť. Tieto návrhy si budete môcť prezrieť. Pri tejto príležitosti chceme poďakovať pánom Ľubošovi Peschlovi a Ladislavovi Rácovi, ktorí sa stretli so študentami a porozprávali im o súčasnosti a histórii areálu ŠK Lozorno.

Luboš Tvrdoň

Lozorňáček je aktívny aj v obmedzenom režime

V túto jeseň sme naše aktivity realizovali v lozornianskej prírode alebo využívaním priestorov v CK Lozorno, nakoľko sa v septembri začali rekonštrukčné práce v zdravotnom stredisku.

Jeseň nám prináša veľa užitočných byliniek a my sme sa chceli naučiť, ako ich využívať v domácnosti či pri liečbe, tak sme pripravili užitočnú „**bylinkovú prednášku**“. Pod dohľadom skúsenej bylinkárky sme sa naučili, ako správne pripraviť bylinkové čaje a ako využiť bylinné prípravky (tinktúry, mastičky).

Krásne babcie leto bolo ideálne na **šarkaniádu**, na ktorej sa nielen deti, ale i dospelí vysátili do sýstoti. Vetrík bol mierny, ale šarkany vyleteli na oblohu a deti sa radovali a uháňali. Vyskúšali si

pestrú škálu detských hier, pri ktorých sme mali z kopca nádherný výhľad na celé Lozorno a okolie.

Cvičenie pre deti:

Od **novembra** sa v priestoroch Centra kultúry začne každú stredu doobeda **cvičenie pre detičky**. Kurz je zameraný na ich správny psychomotorický vývoj. Cvičenie prebieha hrajou formou, používaním fit lopty a rôznych motorických pomôcok.

Lampiónový sprievod:

12. novembra sa na vás a najmä na detičky tešíme, pripravujeme divadielko, po ktorom si budú môcť deti ozdobiť vopred vyrobený lampión. Po dielničkách sa vyberieme na **lampiónový sprievod** zakončený na futbalovom tréningovom ihrisku, kde bude pripravené občerstvenie a menšie prekvapenie.

Detská a dámska burza:

Pozývame vás na burzu detského a dámskeho oblečenia, topánok, hráčiek i kníh, ktorá sa uskutoční

toční dňa **25. novembra** doobeda od **9-12 hod.** v Centre Kultúry Lozorno. Pre detičky bude pripravené maľovanie na tvár a tvorivý kútek.

Pripravujeme aj rôzne nepravidelné aktivity ako prednášky, workshopy pre deti aj dospelých. V prípade záujmu o prihlásenie sa na naše aktivity nám napíšte na lozornacek@gmail.com.

O našich podujatiach sa viac dozviete na facebooku Lozornacek.

Gabika Ulehlová, Lozorňáček

Zážitky z divadelných dosiek

Leto ubehlo ako voda, popri dovolenkách a práci sme však nezanedbávali ani nácviky našej novej hry a zúčastnili sme sa opäť festivalu „Mokré divadlo“ v Cíferi. Tam sme úspešne reprezentovali našu obec predstavením našej pravotiny „*Ako sme slávili sviatok matiek*“ a to aj napriek silnému vetru, ktorý nám takmer zobrať kulisy a menil účesy. Hru sme si užili a predstavenie sa divákom páčilo.

V rámci mesiaca úcty k starším sme na žiadosť našich skorej narodených občanov zahráli v nedeľu v Centre kultúry predstavenie „*Hluchá babka*“. Aj keď ubehol už takmer rok od poslednej reprízy, na „oprašovačke“ a predstavení ma výkon našich ochotníkov milo prekvapil.

V rozbehnutých aktivitách sme hneď o týždeň pokračovali v zariadení pre seniorov v Bratislavskej Dúbravke, kam sme boli pozvaní na základe dobrého ohlasu z nášho predstavenia „*Hluchá babka*“. V najbližšej dobe nás ešte čaká odohrať ďalšiu reprízu tejto hry aj v zariadení pre seniorov v Bratislavskom Lamači. Potom sa opäť vrátim k nácvikom našej novej hry.

Tento rok sa nám od septembra podarilo otvoriť aj **Divadelno – literárny krúžok pre deti a mládež**. Stretávame sa každý piatok o 17:00 hod. a s deťmi sa oboznamujeme s divadelným prostredím. Deti si formou improvizáčnych hier začínajú uvedomovať priestor a vnímanie seba, divadelných kamarátov ale aj existenciu hľadiska. Formou jednoduchej improvizácie sa ponárajú do sveta vlastnej fantázie. Spolu sme si zahráli dve kratučké známe rozprávky, na ktorých sa deti zabavili, ale aj veľa naučili.

Divadelno – literárny krúžok je určený pre deti od 7 do 14 rokov. Ak má niekto ešte záujem pridať sa k nám, napište na mail: info@vadidlo.sk.

Katarína Straková, VaDiDlo Lozorno

Jesenné kultúrne zážitky

Pódium zdobila drevená soška sv. Urbana - patróna vinohradníkov a vína

Koncom septembra sme už po siedmykrát mohli zažiť atmosféru príjemného **popoludnia pri vinárskych a vinohradníckych piesňach**, ktoré zorganizovala naša **spevácka skupina Loza** v spolupráci s kultúrnou komisiou. Speváčky z Lozy nás privítali svojimi piesňami a potom dali priestor pozvaným hostom. Medzi prvými bol muzikálový herec a spevák **Janko Slezák**, ktorý sa nám prihováral záhoráčtinou, (nakoľko je rodák zo Senice) a ked' spieval, všetci sme s úžasom a obdivom počúvali jeho hlas. Ďalším účinkujúcim bol **ženský spevácky zbor z Valtíc – „Výběr z bobulí“**. Veselé a milé žienky, každá v krásnom farebnom kroji, nám zaspievali päť piesní

Spevák Janko Slezák nám pripil na zdravie

z ich kraja a pridali k tomu aj pári vtipov na rozveselenie. Po nich nám p. **Tomáš Vyšvader** – somelier a majster v otváraní šampanského šabľou, predvedol toto umenie naživo a po dôkladnom vysvetlení techniky si ho mohli vyskúšať aj ľudia z obecenstva. Na záver nám opäť zaspievala naša Loza a pridala sa k nim aj **Dychová hudba MALAČANÉ**. Celým podujatím nás sprevádzala moderátorka Adrika Jánošová. Ďakujeme všetkým účinkujúcim i zúčastneným a veríme, že sa stretneme opäť o rok.

V októbri, ktorý je **Mesiacom úcty k starším**, sme pre našich skôr narodených pripravili posedenie s programom, na ktorom vystúpili **deti zo ZŠ a MŠ Lozorno** s pásmom básní

pokračovanie na str. 7

Naša spevácka skupina LOZA a jej harmonikári

Otváranie šampanského šabľou zvládla aj speváčka z Valtic

dokončenie zo str. 6

a piesní. Po nich naše **ochotnícke divadlo VaDiDlo** zahralo predstavenie **Hluchá babka**. Ochotníci boli skvelí a všetkých prítomných pobavili i rozosmiali.

Do budúcna dúfam, že svojou väčšou účasťou podporíte sna-

Dychová hudba Malačané

hu či už našich speváčok, alebo ochotníkov, ktorí sa počas svojho voľna poctivo pripravujú a nacvičujú, aby vám mohli odovzdať kus svojho umenia a času. Sme radi, že ich máme, tak im to aj dajme najavo tým, že si ich prídeme vypočúť a povzbudiť.

Text a foto: Barbora Hurajová, kultúrna komisia

Veselý ženský spevácky zbor z Valtic

„Hluchá babka“ - Marta Jánošová a jej nápadník Mirko Perinaj

Deti z materskej školy si pripravili milé básničky

Nejeden z nás má ešče v živej pamjaci, jak na si prebjehu kolektivizácia (1957 – 2017)

Tí naši rodičé (Pán Bú im daj lahší odpočinek) to veru nemjeli v živoce lahké. Nebiu obilá na sící, ani krumpolku na sadzení. Biuo treba opravit mašalku, lebo ju trefia mína. Koňu v dedzine neostauo, lebo šeckí, co v dedzine bili, moseli odvést prez vojnu do Malacek, vagonírovali ich do Nemecka. Ani sa nespamateli a v štiriacom ósmem - devätem sa pomau znárodňovaou. Pole, keré sa neobrábjaou, znárodnili jak prvé. To biuo prvé družstvo. Čaško sa naši natrápili a korunki šetrili na zveľadení majetku. Nejedni šak o ňe došli, pri mene penez. Zas enem drít a šetrit. Kúpit kone, postroje, kosački, hrabački, gumáki (voze na gumenich kolesách). Potom kolektivizácia - další „lipák od života“ utržili, ked sa šeckého moseli vzdat. V padesátem šestém sa velice začauo s agitáciu do družstva. Rolníkú predvouávali na výbor, na četnícku stanicu aj na ONV, enem aby podpísali. Po večeroch chodzili agitátori, s členma strani a četníkma do domú. Ked nepomohuo presvičaní, začali víhrážki, že pújdú do baní, alebo že prepuscá z roboti a dzeci sa nedostanú na štúdia. Potom pozueahlí zvyšovali kontigenti. Rolníci tak bili donúcení odevzdávat krumpole, obilé, mleko, vajca, hovjazí dobitek aj svine. Gazdzini naríkali, co dajú jescit dzecom, že už nebudú mjet ani nadojené mlécko. Ale rúkali aj dzecuški, ked došli domú ze škoui a jejich oblúbené prasátka už v chlévje nebiuo.

Na MNV biu zamestnaní jeden geodét, púvodem Rus, kerí presne sledovau, do má kolko pola a podla teho virúbiu kontigent. (Táto evidencia biua ešče po padesáich rokoch v archívje v Modri). Esli negdo neodevzdau, co mieu predpísané, dostau pokutu a nemjeu nárok na potravinové lístki jak napr.

První „ustanovujúci“ schúdza, august 1957

na cukr a pod. Takto siú-mocú tuačili, enem abi ludé do družstva vstúpili a majetek odevzdali.

Jak první podpísau vstup do JRD. p. Štefan Minarovič. Biu aj prvním predsedú. Foldegraf je z prvej „ustanovujúcej“ schúdze, v augusce 1957.

Prez žatvu pri muácení stáli agitátori a zapisovali každí mjech namuáceného obilá, keré sa odvészuo do společního.

Z betonových dvojcihue, keré sa v Lozorne virábjali, sa začali v Osičníkoch stavat maštale a kravíni, na sústredzení živého inventáru (kone, kravi, sviňe). Neskúrej šopi na stroje, a kanceláre. Aj v stavebnej skupine čaškú chuapskú robotu zastávali ženi. Neráz za pú jednotki na deň. Na poli zas bili vikolíkovane dílce (ku príkuadu repi), konca im dovidzeti nebiuo. Mamám moseli pomáhat aj dzeci, ked došli ze škoui. Šeci robili čestne jak na svojem. Bili tak za života naučení.

První spouecná sejba

Z vprávjaňa kamarátki A.Š. vím, že její tatko často odnášli do kravína svojim dvom kravickám prilepšiť. Neišli sa najprv domú najest, ale užat pro krávi. Též vím, že kone si sami krmili, lebo cudzí ludé sa k nim báli pristúpiť. Začátki bili čašké. Trpieu aj dobitek, lebo nebiuo dost krmiva. Hromadu žen pomáhauo v sezónich robotách, ale aj funkcionári. A predsa sa nestaciuo ani obrobit, ani úrodi dost dorobit. Mjerkujem si, že jeden rok nestaciili viuámat turešinu, jak školáci sme bili vypomáhat. Všadi už biu v tem časi led. Zjari sme dicke zbírali mandalínki na krumpoloch a dva ráze do roka kamení po poli, aby sa nepoškodzili nové stroje. Úrodu na poli

pokračovanie na str. 9

dokončenie zo str. 8

strážili hotari, aby sa nerozkradla. Obstrlejz sa ale opúšťal. Krumpole po viorávce, turešina aj kuáski reži, či žita. Po žatvye bývali dožinky. Ludé dostali doplatky a neskúr bivali aj naturálne. Predseda dostať dožinkový vjenec. Na podoben-

ce je ovesný vjenec. Rúžički sme robili s krepového papíru, alebo co negdo u kolotočára vistreliu. Krojovaná dzifčina mjeua zveršovanú reč, kerá biu dúha skoro jak vínek. Ríkauju spamejci a nesmjeua sa pomílit. Ceuá paráda sa konaua pri MNV. Pred obecní váhú sa spraviu mauá tribúna, s funkcionárm MNV a ONV.

Krojovaná dzifčina s dožinkovým vjencom

V tém časi už medzi ludma tuším nevládua nenávist, lebo šeci mjeli jednak huboko do tegeza a hodne si pomáhalo. Spouečne oslavovali napr. 1.máj. S muzikú, s povozem, veseuo a miuo.

Ked sa v 70 - 80-tich rokoch začalo družstvu darit, autama a mechanizmama vopomáhali šeckim svojim členom, kerí o pomoc požádali za rēžijné ceni. Napr. pri stavbách rod. domú. Ale tēž pri obecných akciach Zet. To už začalo to pjekné období, JRD prosperovalo ze štátnych dotácií, ale najvýjec z predaja písku. Najprv ho formani na vozoch dovážali a nakuádali do vagónu, neskúr autama. Hromada ludzí sa zamestnalo v pridruženej kovovírobje. Též sa visadzili vinice, trnkoví sad. Hrozno sa spracúva a zreuo v pivnicách na Zvončínskej ulici. Po zrušení chovu sviní, sa v živočíšnej výrobe zamerali na chov visoko úžitkového hov. dobitka. Zauožili sa na vjelerích parcelách trvauo - trávne porasti. Moc hektárú bonitnej zemi bilo viňatých na stavbu dálnice (r.1970) a neskúr na výstavbu výrobných halí (Bahna, Macejki a Okopané).

Za tich 60 rokú sa moc zmenilo. Voľakedi najpjeknejší chotár na okolú, lemovaní krásnima horama, borovíma búrami a pri cestách orechama. Prostrídek dedzini pri kostele prevoňaní lipovím kvjetem. Mjerkujete si to ešče? Pohledem huadzím tí tmavé hori nad dedzinú, ked sa domú vracám z cest, spomínkú krásnú na rodzinu a láskú k domovine sa nechám vést. A ked vijdem na Záhumnní, hledza v oči, zmeniu sa tu svjet. Zmizl z dreva stodolečki, ostali len spomínečki a nad nich veru není.

T.M., foto z rod.archívu

(Pozn. redakcie: článok je napísaný starou záhoráčtinou, kedy sa používalo iba mäkké „i“.)

Oslava 1. mája, s muzikú, s povozem, veseuo a miuo

Všetci chceme mať pekné Lozorno

Prečo teda robíme toto ?

Bežný odpad v kontajneri na papier

Už dlhú dobu mám zlý pocit a viem, že nie som sama, z toho, že musím chodiť v našej obci okolo takéhoto neporiadku, ktorý nepatrí ani na miesta menej frekventované, nie to do centra obce na námestie, či jednu z hlavných ulíc. Máme krásny športový areál, pár ľudí sa oň vzorne stará, no skôr než prekročíme jeho brány, musíme prejsť popri kontajneroch na separovaný odpad, ktorý však vďaka niektorým z nás ani nie je separovaný. Máme dôstojné Centrum kultúry s reštauráciou, ktorú navštievujú mnohí návštevníci Lozorna a čuduj sa svete, musia prejsť popri kontajneroch, z ktorých ne - separovaný odpad priam preteká.

Stále si kladiem otázku, čo viedie mojich spoluobčanov k tomu, že na miesta, ktoré sú určené na separovaný odpad, vozia čokoľvek iné. A prečo predtým než svoj odpad vyhodia, nezošliapnu plastovú fľašu, či nezložia kartónové obaly, aby sa ich do kontajnerov vmestilo viac? Prečo neodvezú svoj starý koberec, kosačku, či pneumatiky na zberný dvor? Prečo rómske spoluobčianky pravidelne vyberajú kontajnery na obnosené odevy a potom to, čo sa im nehodí nevrátia naspäť ale nechajú to rozhádzané po zemi?

Koberec a pneumatiky pri kontajneroch pri obchode Jednota

Robia zodpovedné osoby na obecnom úrade málo pre to, aby sme takýto neporiadok v obci nemuseli mať? Podme sa na to pozrieť. Umiestnili sa kontajnery na separovaný odpad na ľahko dostupné miesta v dobrej viere, že vyriesíme to, že nebude odpad na okraji obce, v lese, či po rôznych kanáloch. Žiaľ, táto myšlienka sa obrátila proti nám a máme smetiská v centre obce. Aby sme sa až tak veľmi nemuseli hanbiť za ten neporiadok, pracovníci spoločnosti Lozorno s.r.o., tento náš ne - separovaný odpad pravidelne upratujú. A verte, či nie, často aj cez víkend. Ved predsa nemôžeme mať v nedele ráno pri kontajneroch celú armádu prázdnych fliaš. Je to tá správna cesta?

Obec má zriadený zberný dvor, môžeme tam v určené dni odniesť stavebný odpad, či nadrozmerný odpad za poplatok závislý od jeho množstva od 1,50 € do 10 €. Od januára do konca augusta tohto roku obec na týchto poplatkoch vybraťa 1016,50 €. Viete kolko obec zaplatila za vývoz a uloženie separovaného odpadu a zo zberného dvora na skládku za to isté obdobie? 23 407 €.

pokračovanie na str. 11

Aj toto sa nájde v kontajneri na papier

Asi sa už nezmestili do kontajnera na sklo

A zase vyhádzané šatstvo

Nevešajte obnosené šatstvo na kontajner - skončí takto

Vyhádzaný textil z ECO kontajnera

Pri Jednote nájdete aj kosačku

dokončenie zo str. 10

Nemali sme túto sumu zaplatiť my, kto tento odpad produkujeme? Nemala obec tieto peniaze použiť na niečo iné? Chceme mať pred svojím domom dobrú cestu bez jám a prachu, chceme chodník, chceme ihrisko pre deti, chceme čokoľvek iné a pritom finančne zaťažujeme obec likvidáciou nášho odpadu. Každý mesiac máme možnosť vyložiť pred dom plasty a papier v žltých a modrých vreciach na to určených a nás odpad nám prídu zobrať až domov. Nemusíme dokonca ani chodiť k tým kontajnerom. Pýtam sa preto, potrebujeme ich mať v obci, aby boli zdrojom neporiadku a ďalších nákladov na jeho upratovanie?

A do kontajnera na textil nedávajte iné veci. Skončia tiež takto.

Zebý dobrý úmysel separovať hliník? Alebo obyčajná ľahostajnosť...

Ďalšia otázka sa týka kontajnerov na obnosené odevy. Určite je mnohým úto vyhodiť dobré šatstvo, ktoré by ešte niekomu poslúžilo. Ako vidíte, aj vaše šatstvo skončí rozhádzané po okolí kontajnera. Viem, že sa dá zber šatstva robiť aj inak. Možno by stačilo osloviť organizáciu Humana, ktorá tu má kontajnery umiestnené. Dohodnúť s nimi, aby si kontajnery odviezli preč a namiesto toho prišli pre šatstvo, ktoré zozbierame napríklad 4 krát do roka. Zbierka by sa uskutočnila vo vopred vyhlásenom čase na určitom mieste. A samozrejme zapojiť práve tie aktívne dobrovoľníčky, ktoré chodia tie do kontajnery vyberať. Nemuseli by to robiť potme pri baterkách, vybrali by si pre seba tie najlepšie kúsky a ešte by prispeli k užitočnej veci. Čo keby také niečo zorganizoval pán poslanec Tvrdoň v edukačnom centre, ktoré založil na Jelšovej ulici?

Položila som príliš veľa otázok, som si však takmer istá, že odpovede na ne poznáte. Čo som tým vlastne chcela povedať? Vlastne iba touto cestou osloviť tých, ktorí ten neporiadok v obci robia. Aby prekonali svoju pohodlnosť, venovali pári minút času, zaplatili pári eur a zašli s odpadom, ktorý do kontajnerov nepatrí alebo sa nezmestí na zberný dvor. A všetkých ostatných, aby sme odložili svoju ľahostajnosť. A nakoniec sa mi natíska už len jedna otázka. Čo tak začať produkovať menej odpadu?

Jaroslava Bojkovská
Foto: J.B. a Gabo Pyšný

Preplnené kontajnery na sklo pri športovom klube

Zrnká spomienok materskej školy

Prázdninový čas rýchlo utiekol, ďalšie leto si musí počkať a kalendár dal všetkým škôlkárom jasný odkaz – „nech sa páči do škôlky.“

Opäť sa otvorili brány našej materskej školy a privítali sme 73 detí. Začal sa pre nás nový školský rok a tak ako zvyčajne na každom začiatku sme privítali medzi seba nové deti, ktoré sa v tomto čase už pekne adaptovali a prekonali odlúčenie od mamy a rodiny.

Od septembra sú v prevádzke 4 triedy s celodennou starostlivosťou, po novom roku v januári sa pre 10 detí otvorí trieda s poldennou prevádzkou.

Deti vo veku 4-5-6 rokov, ktorých rodičia prejavili záujem, navštievajú **výučbu anglického jazyka**. Každý pondelok v poludňajšom čase sa striedajú dve skupiny detí.

Pod vedením Danky Hurbaničovej pokračujeme **krúžkom mažoretek**. Podľa záujmu ho navštevujú 4-6 ročné dievčatá a stretávajú sa každý utorok v popoludňajšom čase.

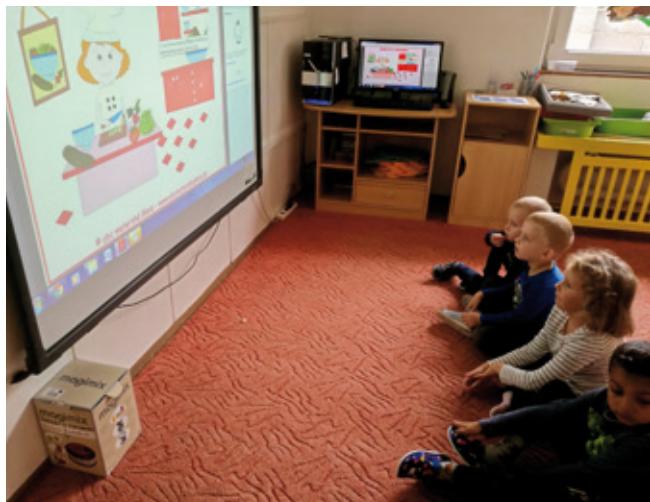
Vo všetkých triedach učíme deti správne nakladať s odpadmi - **triedením papiera** formujeme začiatky ekologickej kultúry.

V spolupráci so SZUŠ, na základe záujmu rodičov navštievuje pravidelne každý piatok 6 detí predškolského veku **výtvarný krúžok**, ktorý vedie p.Mgr. Art. Liana Rosinová.

Opäť sme sa zapojili do **programu „Školské ovocie“** formou podávania 100% ovocnej šťavy alebo ovocia. Cieľom projektu je zvýšiť jeho konzumáciu, zmeniť stravovacie návyky a podporiť zdravú výživu u detí.

Pokračujeme v projekte **Bezpečná škôlka**, ktorého cieľom je zvýšiť bezpečnosť detí v cestnej premávke, zoznámiť ich so základnými pravidlami pohybu v nej a poskytnutím reflexných vestičiek ich pripraviť na pohyb v okolí ciest a na cestách samotných.

Hravou formou približujeme deťom aj **svet výpočtovej techniky a elementárne základy práce na počítačoch**, ktoré máme v štyroch triedach.

Interaktívna tabuľa je významná učebná pomôcka

Na zefektívnenie vyučovania na troch triedach deti v spolupráci s učiteľkou **využívajú modernú učebnú pomôcku - interaktívnu tabuľu**, ktorá umožňuje interaktívne pracovať s PC a napomáha v edukácii uplatňovať zásady názornosti.

Už tradične ako každý rok v septembri k nám prišlo medzinárodným ocenením ovenčené Stražanovské bábkové divadlo. Tentokrát si pre nás pripravili rozprávku **Medovníkový domček**. Vďaka tradícii ich rodinného bábkarского umenia, odovzdávaním zručnosti z generácie na generáciu bolo ich bábkarstvo nedávno zapísané do zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO. Detom sa rozprávka páčila, my starsí sme ocenili estetické kulisy a vyrezávané drevené, maľované a krásne odeté marionety.

Deti vždy so záujmom sledujú divadielko

Čarobný mesiac október vymaľoval jesennú prírodu do utešených farieb a priniesol deťom modernú interaktívnu rozprávku **Kohútik a sliepočka** na motívy klasickej rozprávky o chamtivom a lakomom kohútikovi a obetavej dobrosrdečnej sliepočke. Prišlo profesionálne divadlo Žihadlo z Malaciek a jeho principál Vlado Zetek. Deti prežívali rozprávku plnú veselých pesničiek, zábavných momentov a tak, ako sa od každej rozprávky očakáva – poučenia.

Vlado Zetek a jeho veselá rozprávka

Všetci sa tešíme na ďalšie jesenné aktivity a čas, kedy privítame medzi nami na jednotlivých triedach našich starkých. Nácvik na besiedku je práve v plnom prúde.

Soňa Ščepánová, MŠ Lozorno, foto: Silvia Polášová

Zo života základnej školy

Prváci v knižnici

V piatok 13.10.2017 sa všetci prváci vybrali na návštěvu obecnej knižnice. To, ako sa máme v knižnici správať, na čo knižnica slúži, ako sú v nej zoradené knihy... sme sa dozvedeli pri hre pexeso. Odmenou za správne odpovede boli cukríky a záložky do knihy. Ďakujeme pánovi Kvankovi za príjemné sprevádzanie touto akciou.

Na návštěve v knižnici

Bienále 2017

Piatok 13.10.2017 rozhodne nepatril medzi smolné dni. Naši štvrtáci sa zúčastnili výstavy ilustrácií Bienále 2017 v Slovenskom národnom múzeu Bratislava. Nádherný jesenný deň začali prehliadkou ilustrácií detských kníh od autorov z celého sveta. Po zhliadnutí výstavy si dopriali občerstvenie na nábreží Dunaja. Stihli aj prechádzku historickým centrom, kde im pani učiteľka Jarabicová porozprávala niekoľko zaujímavých historiek z dôb minulých. Už teraz sa tešia na ďalšie zaujímavé exkurzie.

Exkurzia Región Záhorie

Región Záhorie skrýva veľa zaujímavých miest. V piatok 6.10.2017 sme spoznávali kráľovské mesto Skalicu, kde nám zaujímavým spôsobom pán sprievodca ukázal opevnenie s rotun-

dou, tiež jezuitský kostol s kryptami mníchov. Prekvapením bolo tlačiarenské múzeum, v ktorom sme si vyskúšali skladanie slov. Sladkou bodkou bola ukážka pečenia pravých skalických trdelníkov. Naša cesta pokračovala návštěvou Šaštínskej baziliky Sedembolestnej Panny Márie. V nej nám páter ochotne porozprával o zázrakoch sochy Panny Márie vyrezanej z hruškového dreva. Za odmenu naši siedmaci a ôsmaci dostali diplom pútnikov.

Kam po skončení základnej školy? Študuj dopravu!

V rámci dní kariérneho poradenstva sa naši deviataci 6.10.2017 zúčastnili exkurzie v Múzeu dopra-

Týždeň športu sme si všetci užili

Večerný beh zdravia

V piatok 8.9.2017 sa konal v Malackách 34. ročník Večerného behu zdravia. Súťažiaci boli rozdelení do 7. kategórií. V kategórii žiaci 5. – 6. ročník našu základnú školu reprezentovala Simona Hájniková z 5.A triedy, ktorá na trati o dĺžke 2000 m obhájila minuloročné 3. miesto. Simonke blahoželáme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy.

Na exkurzii v Múzeu dopravy v Bratislave

Zdroj: ZŠ Lozorno

vy v Bratislave. Žiaci si mohli počas prehliadky múzea prezrieť zaujímavé ukážky povolaní v železničnej a cestnej doprave a riešili rôzne modelové situácie. Odborné stredné školy im predstavili svoje študijné zamerania v rámci duálneho vzdelávania v oblasti dopravy.

Európsky týždeň športu na školách

V týždni od 23. do 30. septembra 2017 sa naša škola zapojila do Európskeho týždňa športu na školách bratislavského kraja. Žiaci na I. stupni realizovali rôzne zaujímavé športové aktivity, napr. hry s loptou, cvičili na kruhoch, jazdili na kolobežkách, hrali rôzne pohybové hry. Na II. stupni prebiehali súťaže v Crossfite. Plnili sa viaceré disciplíny, ktoré po sebe nasledovali. Boli to napr. preskoky na švihadlach, medicinbal... . Všetkým športovcom ďakujeme za ich výkony a výdrž!

Simona Hájniková získala 3. miesto

Kompostovanie lístia v domácich kompostéroch

Jeseň nám v záhradách neprináša len krásne farebné scenérie, ale aj množstvo bioodpadu v podobe opadaného lístia. Lístie je aj napriek vžitým predpokladom veľmi kvalitným organickým materiálom vhodným práve na kompostovanie a práve predsudky spôsobujú, že sa lístie na jeseň v záhradách páli, prípadne vyváža za príbytky a tvorí základ pre budúce nelegálne skládky odpadu.

Je pravdou, že niektoré druhy lístia majú proces rozkladu pomalší ako iné, ale určite sa rozložia. Príkladom sú orechy, duby či gaštany priamo vo voľnej prírode. Lístie pod týmito stromami z roka na rok mizne. Pri riadenom procese kompostovania v domácich kompostéroch to však pôjde ešte rýchlejšie.

Základné pravidlá a tipy ako postupovať pri kompostovaní lístia:

✓ Pokial máte na záhrade viacero listnatých stromov, odporúča sa takéto lístie najskôr spolu zmiešať a až následne ho môžete kompostovať.

✓ Keďže lístie opadáva na jeseň, odporúča sa, urobiť si zásobu opadaného lístia vedľa kompostéra a v priebehu nasledujúceho roku ho zmiešať s dusíkatými materiálmi ako napr. trávou alebo hnojom.

✓ Pred kompostovaním ľahko rozložiteľných listov je dobré lístie na jeseň prejsť kosačkou bez zásobníka. Taktôž posekané lístie nechajte cez zimu pod snehom a na jar ho začnite postupne pridávať do kompostu. Tento postup môžete aplikovať aj so zásobníkom a lístie nakopíť vedľa kompostéra ešte pred zimou. Pri pridávaní lístia do kompostu je ideálne miešať ho s dusíkatými materiálmi, ako sú tráva, kuchynský bioodpad či hnoj.

✓ Typickým príkladom je orechové lístie, ktoré sa rozkladá pomalšie, no neznamená to, že nie je vhodné na

kompostovanie.
Postupujte vyššie uvedeným spôsobom.

✓ Aby ste predišli zlepovaniu lístia v komposte, môžete lístie zmiešať s hlinou, prípadne s hotovým kompostom.

✓ Kompost z lístia a trávy sa zvykne nepriehľadne utláčať, preto ho treba minimálne po mesiaci od založenia premiesať prekopávačom kompostu (kovová pomôcka vhodná na prekopávanie a prevzdušňovanie kompostu).

✓ Pri kompostovaní lístia napadnutého chorobami alebo parazitmi je potrebné takéto lístie zmiešať s vápnom a navlhčiť (samozejme, mimo kompostéra).

✓ Do kompostu ho pridávajte až po prebehnutí termickej reakcie, a to minimálne po dvoch týždňoch od zmiešania.

✓ Čím častejšie budete kompost z lístia prehadzovať, tým rýchlejšie vyrobíte z bioodpadu kompost.

Ďalšie užitočné rady a tipy:

Ked' nechcete, aby vám v komposte vyrašili paradajky

Je to ako so všetkými semenami z rastlín, ktoré dávate do kompostu. Ak chcete mať istotu, že vám v kompostéri nevyrašia paradajky, tak sa odporúča aplikovať postup „Ako na burinu“. Klíčivosť húževnatých burín a ich semien zničíte, ak ich necháte pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou.

V lete vám na to stačí cca 15 – 20 dní (kým sa na okraji nádoby neobjaví pena). V komposte, kde sa vloží naraz

veľa čerstvého biologického materiálu, sa teplota bežne vyšplha aj na 70 °C, čiže takéto semená tam neprežijú a ďalej sa nerozmnožujú.

Hraboše v komposte

Hraboše sú bylinožravé hľadavce, ale nepohrdnú ani dážďovkami. Dážďovky sú naopak pre vás kompost vítané, čiže by ste ich mali pred hrubošmi chrániť.

Jeden z najúčinnejších spôsobov ako zamedziť vstupu hrabošov do kompostéra je umiestniť pod kompostér pleťivo. Treba však dbať na to, aby malo pleťivo „malé“ očká. Priemer otvoru hrabošovej diery je do 4 cm, čiže očká pleťiva musia byť aspoň o polovicu menšie.

Samozejme, pri otvorených silách, resp. hromadách je to celkovo problematické, keďže tieto hľadavce sa do nich môžu dostať prakticky od všadiaľ. Pleťivá sú účinné aj proti krtkom. Navyše krtka by malo pleťivo odraťať aj pod silom či otvorenou hromadou.

Kompostovanie s radosťou!

*Spracovala: Mgr. Kurová Hirnerová,
OÚ Lozorno*

*Viac informácií v poradni na www.menejodpadu.shop
Foto: www.menejodpadu.sk*

Naučme sa spolu separovať použitý olej

Oleje nevylievajte do výlevky ani neodhadzujte do komunálneho odpadu, pretože predstavujú nebezpečenstvo pre životné prostredie a môžu vázne znečistiť pôdu a vodu a bráni správemu fungovaniu čističky odpadových vôd.

1. Vyliatie oleja do výlevky spôsobuje postupné upchatie potrubia – vyliaty olej sa zachytáva na povrchu potrubia a vytvára lepkavý film, na ten sa zachytávajú nečistoty a postupne upchávajú potrubie. Samozrejme upchaté potrubie je potom nutné prečistiť alebo vymeniť a to predstavuje zbytočné finančné náklady, ktoré v konečnom dôsledku zaplatíte vy sami. To vedie aj k problému s odstredivým kalom, ktorého norma pre mastnú zložku je max. 60 %, ale Lozorno má až 70-75%.

2. Použitý kuchynský olej nevyužívajte na dokrmovanie zvierat ani ho nevylievajte na kompost – použité kuchynské oleje obsahujú prepálené zvyš-

ky potravín, ktoré sú karcinogénne a jedovaté. Tieto nebezpečné látky by sa uchovali aj v hotovom komposte a skrz neho sa dostanú do zeleniny, ktorú kompostom hnojíte a neskôr konzumujete, čím sa dostanú až do vášho tela. U hospodárskych zvierat platí rovnaký princíp.

3. Použité oleje nevylievajte do prostredia – oleje sú veľmi nebezpečné pre životné prostredie a majú schopnosť znečistiť veľké množstvo vody. Napríklad 1 liter kuchynského oleja znehodnotí až 1 milión litrov vody a 1 liter motorového oleja až 5 miliónov litrov vody.

Ako správne zlikvidovať použitý olej?

- Odovzdajte ho na zbernom dvore vo vašej obci – väčšina miesta obcí prevádzkuje zberné dvory, na ktorých môžete bezplatne odovzdať aj použité oleje.

Ako správne skladovať použitý olej?

- Použitý olej je najlepšie skladovať v PET fľaši a po jej naplnení ju odovzdať na jedno z vyššie spomenutých miest.

Sekundárne využite použitých olejov:

Jeden z dôvodov prečo treba separovať použité odpadové oleje – využívajú sa na výrobu alternatívneho paliva ako je napríklad bionafta, čím sa šetri primárna surovina – ropa, znižuje sa tvorba skleníkových plynov CO₂, bráni sa devastácii krajinnej ľažobou, chráni sa biodiverzita prírody a zdravie ľudí.

Pomôžte chrániť Životné prostredie tým, že správne separujete. Ďakujeme!

*Spracovala: Mgr. Kurová Hirnerová,
OÚ Lozorno*

*zdroj: www.lvsas.sk/web/clanok/180-z-kanalizacie-robia-nezodpovedni-ludia-smetisko
www.ekoton.sk/separujme-spravne-pouzite-oleje/*

Pozdĺž vsetínskej Bečvy

Klub lozornianskych turistov v dňoch 9. a 10. septembra uskutočnil cyklovýlet pozdĺž vsetínskej Bečvy, ktorého sa zúčastnilo 16 turistov. Trasa, rozdelená do dvoch etáp v celkovej dĺžke 135 km, začala v Beskydoch za

obcou Makov na cyklotrase, ktorá vede údolím riečky Bečvy strednou Moravou cez rázovité moravské dedinky. Novovybudovaná cyklotrasa nie je náročná, má poväčšine asfaltový povrch, poskytujúci príjemný zážitok z bicyklovania.

Ubytovanie bolo zabezpečené v penzióne kúpeľného mestečka Teplice nad Bečvou s výbornou kuchynou a príjemným personálom. V salóniku penziónu sme sa výborne zabavili a keďže sme si národ spevavý, zaspievali sme si okrem záhoráckych aj moravské pesničky.

Cyklovýlet sme ukončili v starobylom mestečku Tovačov na sútoku riek Moravy a Bečvy s krásnym zámkom s 96 m vysokou vežou.

Kedže nám počasie po oba dni prialo, mohli sme naplno vychutnať a spoznáť krásy moravskej prírody.

Text a foto: Bohuslav Horváth

Pozvánky na podujatia

Rozprávková nedeľa v CK Lozorno a Lampiónový sprievod

12.11. 2017 o 16:00 hod.

Divadlo Žihadlo: **UFÚLANÁ ROZPRÁVKA**

Že triedenie odpadkov a vynášanie smetí nemusí byť len nudná, ušpinená činnosť, dokazuje toto predstavenie. Deti sa aktívnu hrou pozrú na nevoňavú tému z druhej, čarovnej strany.

Hrajú: bábky, deti, gitara a Vlado Zetek

Vstupné: 3 €

Deti majú v cene vstupenky aj sladkú maškrťku a výtvarnú dielničku

**Centrum kultúry
Lozorno**

KATARÍNSKA HODOVÁ ZÁBAVA

Kultúrna komisia a ŠK v Lozorane vás srdečne pozývajú na hodovú Katarínsku zábavu, ktorá sa bude konať dňa 25.11.2017 od 19:00 hod. v sále ŠK Lozorno. Do tanca bude hrať hudobná skupina **Gin Tonic**.

Vstupné 20 eur. V cene večera a welcome drink. Lístky si môžete rezervovať u Adriany Jánošovej na tel. č. 0905 246 190. Tešíme sa na vás!

Hrať vám bude skupina Gin Tonic

Komédia: Dobrý deň, prišla som bojovať o Vášho muža...alebo A ČO JA LASKA?

26.11.2017 (nedeľa) o 19:00 v CK Lozorno

Hrá: Marta SLÁDEČKOVÁ, Martin MŇAHONČÁK,

Dominika KAVASCHOVÁ (alt. Zuzana PORUBJAKOVÁ)

Vstupné: 13 €

Predpredaj: CK Lozorno a reštaurácia ZORNO, 0910 908 770

Vianočné „LOZORSKÉ VŠELICO“ jarmok a remeselnícke trhy

9.12. 2017 od 10:00 – 16:00 hod.
v sále ŠK Lozorno na Športovom nám.

Predstavia sa vám miestni remeselníci, umelci a iní šikovníci.

O občerstvenie je postarané.

Sprievodný program:

Vystúpenie mažoretiek SOFFI Lozorno, detí z MŠ Lozorno a miestnych speváckych skupín.

- Výstava fotografií lozorčana Tibora Végha.
- Kreatívne dielne pre väčšie deti a dospelých, maľovanie pieskom, zdobenie medovníkov, maľovanie na tvár a iné.

Pozvánky na podujatia

Rozprávková nedele v CK Lozorno a MIKULÁŠ

10.12.2017 o 16:00 hod.

Divadlo Kasia: SNEHULIAČKA MILY A MIKULÁŠ

Snehuliačka Mily sa teší na príchod sv. Mikuláša. Nevie si však rady s výzdobou svojej snehuliackej domácnosti. Chvíľu všetko krásne ozdobí, potom si to rozmyslí, niečo pridá, niečo vezme – a všetko tým pokazí. Ani sused – snehuliak Bonifác jej nevie poradiť, čo s tým. Až ked príde vianočná kmotrička Gertrúda a ožije obraz Mikuláša, ozvú sa tie správne slová a snehuliačka Mily bude vedieť ako sa pripraviť na Mikuláša.

Vstupné: 3 €

Po predstavení deti od Mikuláša dostanú sladkú odmenu.

**Centrum kultúry
Lozorno**

grill pizza

Pozývame všetkých nadšencov vianočnej atmosféry na:
**IV.ročník VIANOČNÉHO HANDMATE TRHU
VILLA FORTUNA LOZORNO.**

2.12.2017 od 10 - 22 hod. v reštaurácii
Villa Fortuna za „štrekú“.

Túto tradíciu vlastnoručne vyrobených výrobkov našimi susedmi s tému ADVENT-VIANOCE sme založili, aby sme si spoločne spríjemnili vianočný čas. Nájdete tu predaj vianočných dekorácií, šperkov, ručne šitých ozdôb, výrobky z dreva, vianočné oblátky, včelí med a množstvo vianočných koláčikov. Prídite aj VY ochutnať domáce dobroty, zabaviť sa pri vianočných koledách, varenom vínu, vianočnom punči, cigánskej pečienke, vianočnej kapustnici, divinovom guláši a iných dobrotách. Veríme, že náš TRH sa stane miestom, kde aj VY nájdete originálny darček po stromček.

Nové cvičenia v CK Lozorno

Od októbra začala ZUMBA

Pravidelné hodiny s certifikovanou inštruktorkou sú každý štvrtok o 18:00 hod. v sále Centra kultúry Lozorno

Vstupné: 4€/hodina

Kontakt: Lucia Daňek, 0911 166 561

Facebook: ZUMBA s Luckou

Od decembra ponúkame v CK Lozorno nové cvičenie - ZDRAVOTNÝ QIGONG

Cvičenie je staré asi 3000 rokov.

Hrubší - šľachosvalový qigong prečisťuje, uvoľňuje blokády a stagnácie.

Jemnejší - sústava pomalých a plynulých pohybov, slúži ako dobrá prevencia, harmonizuje.

Začíname 4. decembra o 20:00 hod. v Centre kultúry Lozorno, tanecná trieda na 1. poschodi.

Stretávať sa budeme v malej skupine,
1x týždenne (v pondelky).

Info: Patrik Harák (0944 188 359)

Ostatné cvičenia - SM systém na chrbiticu a Bodyforming pokračujú v zabehnutom čase:

SM systém v pondelky od 10:00 hod. a štvrtky od 18:45 hod. v tanecnej miestnosti.

(viac info na 0908 121 141, p. Oľga Grossová Floreková)

Bodyforming v pondelky a stredy od 18:30 hod. v sále CK Lozorno.

(viac info na 0903 738 079, Martina)

Škótska futbalová klasika – „Old Firm“ je viac ako zápas

Len máloktoľre rebríčky tento súboj nezaradia medzi tri najväčšie derby na svete. Pozor! Nehovoríme o El Clásicu, reč je o derby glasgowských kluboch – Celticu a Rangers. Mestské derby sú vždy špecifické a majú zvláštny náboj – presvedčili sme sa o tom v Miláne, Belehrade, Krakove či v Prahe, no Old Firm nám ukázalo nový rozmer rivalry a to aj preto, že história sa výrazne opiera o náboženské skutočnosti. Kým Celticu fandia katolíci, Rangers majú podporu protestantov. Preto, keď sa nám naskytla príležitosť vidieť na vlastné oči legendárny súboj, ktorý sa prvýkrát odohral už v roku 1888, neváhali sme ani minútu.

Výkop zápasu bol stanovený na sobotu 23. septembra. My sme sa však rozhodli pre 5-dňový výlet do Škótska, protože sme chceli vidieť aj jeho hlavné mesto s bohatou historiou Edinburgh a ... neskamali sme sa! Edinburgh súčasť u nás nie je ani zďaleka populárny ako napríklad Londýn, Paríž či Barcelona, no kto tam bol, nepochybne bude s nami súhlasiť, že sa ho skutočne oplatí navštíviť.

Nastal deň „D“, teda sobota, keď Rangers hostili na štadióne Ibrox nenávideného mestského rivala. Zápasovú atmosféru sme cítili už v hoteli, ktorý, keďže bol od štadiónu úspešnejšieho klubu – 54-násobného škótskeho šampióna Rangers – vzdialenosť približne 400 metrov, bol preplnený fanúšikmi „modrých“. Ručičky na hodinkách ukazovali 12 hodín miestneho času, keď hlavný

ani na Old Trafford či na Anfield.

6-ročná nadvlná ostatných rokov Celtic sa ukázala aj v najdôležitejšom zápase, Celtic vyhral 2:0. Nebudeme však opisovať priebeh, to si môže každý pozrieť doma na internete. Budeme vám hovoriť o neopakovateľnej atmosfére, akú sme nevideli v Španielsku, Anglicku, Nemecku, Taliansku, Chorvátsku, Srbsku, ani v Poľsku a ani nikde inde. Futbalová vojna z iného sveta, rivalita nových rozmerov. Zimomriavky počas 90-tich minút plus pravá nefalšovaná britská atmosféra, to je kombinácia, ktorú ak raz okúsíte, nebudeť sa jej vedieť nabažiť.

Výlet sme však okorenili aj veľmi nevšednou a neopakovateľnou skúsenosťou. Podarilo sa nám dostať sa do jedného z najmodernejších tréningových centier v Británii, ktorým disponuje Rangers a v ňom sme si zmerali sily s trénermi mládežníckych mužstiev tohto klubu. Niečo, čo sa hocikomu len tak nepodarí, a musíme povedať, že na chvíľu sme sa cítili ako profesionálni futbalisti. Veľmi príjemný zážitok, o ktorom raz budeme rozprávať vnúčatám.

pokračovanie na str. 19

dokončenie zo str. 18

Ďalší deň sme strávili súkromnou prehliadkou štadiónov Ibrox a Celtic Park a nazreli sme do zákulia oboch klubov, ktoré totálne ovládli škótsky futbal.

Záver perfektného tripu sme uzavreli návštuvou Hampden Parku, kde nám čas spríjemnil reprezentačný tréner Škótska – Gordon Strachan, niekdajší hráč Manchestru United. Na Hampden Park sme sa vtedy pozerali ešte vľudnymi očami, nečakali sme, že zhruba o dva týždne práve tu podľahne naša reprezentácia nešťastným spôsobom domácomu výberu a príde tak o možnosť zahráť si v baráži o MS.

Do Škótska sa ešte určite vrátimo, či to bude na ďalší rok vám ale slúbiť nevieeme. Avšak treba dodáť, že urobilo na nás veľký dojem. Dobré meno Slovensku v tejto krajine urobili hráči ako Weiss, Šebo, Vengloš, Varga a Moravčík, na ktorých miestni s radosťou stále spomínajú. Tak budme na nich hrdí!

Na záver by sme chceli dodať, že ak túžite zažívať podobné futbalové dobrodružstvá spolu s nami, budeme radi, keď nás budete kontaktovať na uvedenej emailovej adrese.

Marek Masár & Jakub Vrbinčík,
Cestuj s nami na futbal

www.instagram.com/cestujsnaminafutbal

www.facebook.com/cestujsnaminafutbal

zijeme@futbalom.sk

Po dlhom boji konečne výsledky

Počas posledných 20-tich rokov som bojovala za Jelšovú ulicu (časť pri potoku). Niekoľkokrát som sa zúčastnila obecných zastupiteľstiev, kde som rozprávala o zlých životných podmienkach a prosila o zlepšenie. Každý ma ale odmietał, peniaze sa dávali inde. Nebola vtedy u nás na Jelšovej ulici kanalizácia, cesta, ... neodhŕnal sa sneh, nechodili k nám sметiari, neboli svetlá. Boli sme pre nich ako vzduch. V tejto dobe je už spravená aspoň kanalizácia a „provizórna“ cesta, ktorá je vo veľmi złom stave.

Na poslednej schôdzke (28.9.2017) som bola veľmi milo prekvapená, ako ma obecné zastupiteľstvo prijalo a vyšlo mi v ústrety. My - obyvatelia Jelšovej ulice pri potoku, sme spolu napísali body, ktoré som zastupiteľstvu prednesla. V prvom rade chcem podakovať, že ma nechali rozprávať a počúvali ma. Sľúbili mi, že dajú vybudovať svetlá na Jelšovej ulici, ktoré dáfame,

že budú v čo najbližšom čase. Tiež sľúbili, že budúci rok sa správí asfaltová cesta a keď bude urobená, zabezpečí sa vývoz smetí z tejto ulice a tiež odhŕnanie snehu v zime, za čo by sme boli celá ulica veľmi vdăční, nakoľko tam býva veľa mladých rodín s deťmi.

Som prekvapená, ako náš starosta bojuje za celé Lozorno – aj za našich rómskych spoluobčanov (chválil nás, že máme vysokú zamestnanosť), berie nás rovnocenne a je na nás hrdý. Prostredníctvom tohto listu sa mu chcem veľmi pekne podakovať, lebo konečne po 20-tich rokoch mám pocit, že budeme mať možnosť žiť dôstojne.

Počas tohto zastupiteľstva som bola oslovená poslancom p. Ľubošom Tvrdoňom, ktorý je za projektom vzdelávacieho centra – EDUBOX v Lozorne na Jelšovej ulici. Poprosil ma, či by som mu pomohla pri práci s rómskymi deťmi. Nakoľko mám osobné skúsenosti s

prácou s deťmi (pred rokmi som v našej základnej škole rómske deti trénovala basketbal, za čo si zaslúži vďaka aj p. riaditeľ Daňo), tak som súhlasila. Budem v rámci svojich možností bojať za to, aby sa mohli kvalitne vzdelávať, budem ich motivovať a rozprávať sa s nimi. Potom za dobré výsledky v škole im zabezpečím program v Kultúrnom dome – či už to bude diskotéka, alebo niečo pre nich zaujímavé. Aj v tomto príslúbil p. starosta pomoc a dal k dispozícii Kultúrny dom. Týmto chcem deti povzbudiť a vyzvať, aby sa do tohto vzdelávacieho centra nebáli chodiť, ide o ich vzdelanie a budúcnosť, lebo potom môžu byť na tom lepšie, ako doteraz. Dvere majú stále otvorené, či budú mať problém v škole, alebo inde... Sľubujem im, že sa majú na čo tešiť.

Za Jelšovú ulicu (pri potoku)
Sylvia Zemanová

Klub turistov Lozorno oslavuje 35 rokov

O histórii vzniku a činnosti Klubu turistov Lozorno (KTL) sme informovali čitateľov Spravodaja obce už v roku 2007 v čísle 4 pri 25. výročí a v roku 2012 v čísle 5 pri 30. výročí. Vďaka tomuto periodiku, ktorý mimochodom vychádza od apríla 2003, sa čitatelia pravidelne oboznamujú s bohatou činnosťou KTL. V dnešnom čísle uverejňujeme pár fotografií, na ktorých sú zachytené zaujímavé okamihy zo života turistov.

Turisti, tešíme sa na spoločné stretnutie v novembri na oslavách 35. výročia vzniku organizovanej turistiky v Lozornej.

Soňa Foltýnová, výbor KTL Lozorno

Jún 1997 – letný turistický zraz, organizovaný našim oddielom, lúka za priehradou Lozorno. Manželia Marta a Štefan Ivákovci varia vynikajúci gulás pre hladných turistov. Dlhé roky boli a ešte aj sú dvornými kuchármi na našich turistických akciach.

Leto 2000 - budovanie miléniovej mohyly na Skale vo výške 502,4 m n.m. Každý, kto mohol, si nenechal ujsť príležitosť priniesť „svoj“ kameň a umiestniť ho na to správne miesto. Len či si to po toľkých rokoch aj pamätať?!

31. decembra 2000 – Silvester. Ján Drahoš (vľavo) práve pokrstil mohylu. Vladimír Minarovič (vpravo) čupí a pokúša sa o odpálenie ohňostroja, čo sa napokon aj podarilo. Účasť turistov bola ohromná, len sa nezmestili do záberu. Prechod z 20. storočia do 21. storočia, resp. z 2. tisícročia do 3. tisícročia bol nezabudnuteľným zážitkom. Mohyla je súčasťou „Lozorského okruhu“, je jedným zo stanovišť.

Júl 2005 – osadenie nového „Kubinovho“ kríža pri hornej priehrade (cesta na Košariská). Pod heslom „každý chvíliku táhá pílkú“ sa dielo napokon vždy podarí.

Marec 2006 – zahájenie jarnej turistickej sezóny na Košariskách, organizované turistami zo Stupavy. Milá spomienka i na zosnulých turistov – Tibora Kubenka s jeho povestnou paličkou, Vinca Štefánika a Arnolda Foltýna s harmonikou. S nimi bolo vždy veselo. Napokon bez humoru, hudby a spevu by bol život veľmi smutný.

Spravodaj obce Lozorno, Ročník XV, evidenčné číslo: EV 3213/09, číslo ISSN 1339-1593 | **Vydavateľ**: Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno, IČO: 00 304 905, tel.: 02/6920 4311, e-mail: obeclozorno.sk | **Spravodaj z dodaných materiálov zostavili**: Barbora Hurajová a Julo Nagy | **Jazyková korektúra**: Anna Špačeková | **Grafické spracovanie a tlač**: PN print, Piešťany, **Distribúcia**: Obecný úrad Lozorno. **Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam** | **Uzávierka tohto čísla**: 15. októbra 2017. Vychádza: 30. októbra 2017. Uzávierka čísla 6/2017: 15. decembra 2017. | **Vychádza 6 x ročne**